

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΥ

1. Να περιγράψετε και να σχολιάσετε την κατάσταση που δημιουργείται στο νησί με την επίσκεψη του αμερικανικού πλοίου.
2. Στο αφήγημα διαπιστώνουμε το σχήμα ύβρις- τίσις. Να το επισημάνετε και να το σχολιάσετε.
3. Να παρατηρήσετε τον τρόπο με τον οποίο συνθέτει ο συγγραφέας το αφήγημά του. Τι διαπιστώνετε;

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

- 1) Η προετοιμασία των ανθρώπων του λιμανιού για την υποδοχή του πλοίου προδίδει την ύπαρξη μιας κατηγορίας ανθρώπων που συντηρούσαν τη μίζερη ύπαρξη τους με την παρουσία του 6^{ου} στόλου στη Μεσόγειο. Το σκηνικό και το κλίμα που δημιουργούνται τεχνητά στο λιμάνι μαρτυρούν την οικονομική εξαθλίωση των κατοίκων του νησιού εκείνη την εποχή, αφού εξαρτιόνταν απ' τις επισκέψεις πολεμικών ή εμπορικών πλοίων.
- 2) Πράγματι στο διήγημα διαπιστώνεται το σχήμα ύβρις – τίσις. Η ύβρις στην αρχαιότητα ήταν η επίδειξη αλαζονικής συμπεριφοράς εκ μέρους των θνητών προς τους θεούς. Οι άνθρωποι συχνά υπερεκτιμούσαν τις πεπερασμένες δυνατότητες τους και υποτιμούσαν τη δύναμη των θεών, γεγονός που επέφερε την τίσιν, δηλαδή την τιμωρία τους. Χαρακτηριστικό παράδειγμα τέτοιας συμπεριφοράς είναι εκείνο του Προμηθέα που έκλεψε τη φωτιά από τους θεούς για να τη δώσει στους ανθρώπους, προκαλώντας έτσι την οργή τους και την αμείλικτη τιμωρία του. Στο κείμενο του Κάσδαγλη ο καπετάνιος, υπερεκτιμώντας, τόσο τις δικές του δυνατότητες όσο και του πλοίου που κυβερνούσε, αγνόησε προκλητικά τη δύναμη της φύσης, δηλαδή διέπραξε ύβριν με αποτέλεσμα να επέλθει η τίσις, η βύθιση του πλοίου του.
- 3) Το αφήγημα συντίθεται με βάση την έντεχνη αναδρομή στο παρελθόν. Ο συγγραφέας αρχίζει από το παρόν και αμέσως μετά ανατρέχει στη βύθιση του πλοίου, έχοντας ήδη επισημάνει την ύβρι που διέπραξε ο καπετάνιος και τελικά επιστρέφει στο σημείο απ' όπου άρχισε την αφήγηση του. Αυτός ο τρόπος σύνθεσης εξυπηρετεί και βοηθά το συγγραφέα να επικεντρώσει περισσότερο την προσοχή του στο κρίσιμο θέμα της ανθρώπινης αλαζονείας που τίθεται - συχνά κι αναίτια - αντιμέτωπη με δυνάμεις ανεξέλεγκτες. Συχνά η υπερβολική αυτοεκτίμηση οδηγεί σε λανθασμένες εκτιμήσεις, με απρόβλεπτες συνέπειες.